

IDEGEN A PARADICSOMBAN

1.

Anthony és William testvérek voltak. Nem abban az értelemben, hogy mindketten az emberi fajhoz tartoztak, és nem is abban, hogy ugyanabban a nevelésben nőttek fel. Szó sincs róla! Hanem a szó legszorosabb, biológiai értelmében. Rokonok voltak, azzal a szóval élve, amely már évszázadokkal korábban, a Katasztrófát megelőző korokban is kissé archaikus ízű lett, holott akkoriban az a törzsi fogalom, a család még jelentett valamit.

Milyen zavarba ejtő!

A gyermekkor vége óta eltelt évek során Anthony kis híján megfeledkezett róla. Akadtak olyan időszakok, amikor hosszú hónapokon át eszébe sem jutott. De most, mióta ő és William a Sors különös tréfájából összekerültek, azon kapta magát, hogy gyötrelmes korszakot kénytelen átélni.

Talán könnyebben viselte volna, ha a körülmények nyilvánvalóvá teszik az egészet. Ha, akár csak a Katasztrófa előtti időkben - Anthony egy időben sokat olvasott a történelemlről -, közös lett volna a vezetéknévük, és az már önmagában véve hirdette volna a kettejük viszonyát.

Manapság persze, az ember olyan vezetéknévet vett fel, amilyent csak akart, és akár hetente megváltoztathatta, ha úgy tartotta kedve.

William az Anti-Aut nevet adta magának. Józan hivatástudatból ragaszkodott hozzá. Ez persze csak rá tartozott, de mindenképpen rossz ízlésre vallott. Anthony a Smith mellett döntött, amikor betöltötte a tizenharmadik életévét, és azóta sem érzett készletét arra, hogy megváltoztassa. Egyszerű volt, könnyen betűzhető, és eléggé egyedi, mivel még sosem találkozott senkivel, aki ugyanezt a nevet viselte. Valaha rendkívül elterjedt volt - a pre-Kat korok emberei között -, ami magyarázattal szolgált a mostani ritka előfordulására.

Am a nevük különbözősége nem jelentett semmit, amikor ők ketten együtt voltak. Ugyanis pontosan ugyanúgy néztek ki.

Akár ikrek is lehettek volna - csak hogy ikerterhesség esetén az egyik magzat nem kaphatott lehetőséget arra, hogy megszülessen. Csakis úgy hasonlítottak egymásra, ahogyan az néha megesett a testvérek között. Anthony Smith öt évvel fiatalabb volt a bátyjánál, de mindkettejük arcából ugyanaz a sors meredt előre, mind- kettejük szemére ugyanolyan duzzadt, súlyos szemhéj borult, és mindkettejük állán ott húzódott az az alig észrevehető mélyedés - az átkozott genetikai véletlen által felrajzolt ismertetőjegy. Mintha a szüleik holmi monotonia iránti rajongásból egyenesen erre vágytak volna, amikor ismételték.

Miután egymás mellé kerültek, egy jó darabig megrökönyödött pillantásokat váltottak ki másokból, aztán persze kínos hallgatás következett. Anthony megpróbált nem odafigyelni az idegesítő jelenségre, de William a puszta nyakasság - vagy a perverzió - kedvéért az esetek többségében sietve közölte:

- Testvérek vagyunk.

- Oh... valóban? - kérdezték ilyenkor mások, és egy-két pillanatig még feszülten toporogva várakoztak, mintha szeretnék volna megkérdezni, hogy „és esetleg valódi vértestvérek”? De végül mindig győzött a jó modor. Az illető elfordult, és úgy tett, mintha nem érdekelné a dolog. Ez persze eléggé ritkán fordult elő. A Program munkatársai tudták (hogyan is lehetett volna elkerülni, hogy ne szerezzenek róla tudomást?), hogy ők ketten testvérek, és igyekeztek kerülni az efféle helyzeteket.

Nem mintha William rossz fickó lett volna. Egyáltalán nem volt az. Ha nem lett volna Anthony testvére, vagy ha az is lett volna, de annyira másképp nézett volna ki, hogy palástolni lehessen a tény, valószínűleg remekül kijöttek volna egymással.

Így viszont...

Az sem könnyített a dolgon, hogy gyerekkorukban együtt játszottak, és ugyanabban a nevelésben végezték alapfokú tanulmányaikat - Anya fondorlatos manővereinek jóvoltából. Anya, miután két fiút szült ugyanattól az apától, és ezzel elérte a határt (nem felelt meg a harmadik gyermek szüléséhez előírt szigorú követelményeknek), úgy szervezkedett, hogy egyetlen úttal

meglátogathassa mindkét fiát. Különc asszony volt, az biztos...

Elsőnek természetesen William hagyta el a nevidét, miután ő volt az idősebb. Tudományos pályára lépett, és génebéssz lett. Anthony, mialatt még a nevidében lakott, az anyja leveleiből tudomást szerzett erről a tényről. Ekkorra már elég idős volt ahhoz, hogy határozottan beszéljen a nevelőnőkkel, és onnantól kezdve nem érkezett több levél. Ám az utolsó mindig emlékezett azért a gyötrő szegényért, amit órá hozott.

Végül Anthony is tudományos pályára lépett. Tehetségesnek mutatkozott, és késztetést is érzett magában. Még híven emlékezett arra, hogy milyen vad - és ahogy később rádöbbsent, látnoki - félelem szállta meg amiatt, hogy összetalálkozik a bátyjával. Ezért aztán telemetrikusnak tanult, ami olyan távol esett a génebésszettől, hogy ő és a fivére a szakmájuk gyakorlása során sosem sodródhattak egymás mellé - legalábbis Anthony így hitte.

Aztán a Merkúr-program kibontakozása megváltoztatta a körülményeket.

Történetesen eljött a perc, amikor úgy látszott, a Program zsákutcába jutott. Ekkor került elő a javaslat, amely megmentette a nagy tervet, és ezzel egy időben belerántotta Anthonyt abba a kényszerhelyzetbe, amit a szülei készítettek elő a számára. És ebben az egészben az volt a legjobb és a leginkább ironikus, hogy Anthony volt az, aki teljességgel gyanútlanul előállt a javaslattal.

2.

Anti-Aut William tudott a Merkúr-programról, de csak annyit, amennyit a végtelen felé utazó Csillagszondáról, amely az ő születése előtt indult útnak, és még jóval a halála után is úton lesz; és csak annyit, amennyit a marsi kolóniáról, illetve a kisbolygók gyarmatosítását célzó, folyamatosan zajló kísérletekről.

Számára ezek a dolgok csupán az elméjének távoli periferiáján léteztek, és nem bírtak különösebb jelentőséggel. Az úr meghódítására tett erőfeszítések sosem kerültek közelebb az érdeklődésének középpontjához, egészen addig a napig, amíg a kattogóból előbújó papíron szerepelt néhány fénykép, amelyek a Merkúr-programban részt vevő kutatókat ábrázolták.

William tekintete nem is a képeken, hanem az egyik néven akadt meg - az illetőt Anthony Smith-nek hívták. Emlékezett még arra, hogy a fivére ezt a furcsa nevet választotta, és persze Anthonyra is emlékezett. És biztosra vette, hogy nem létezik két Anthony Smith.

Aztán megnézte magát a fényképet, és az arcot nem lehetett eltéveszteni. Hirtelen támadt szeszélyes ötlettől vezérelve belenézett a falon lógó tükörbe, hogy ellenőrizze a dolgot. Igen, az arcot nem lehetett eltéveszteni.

Nevethetnékje támadt, egyszersmind rosszul érezte magát, mert nem mulasztotta el felismerni a jövőbeli kínos helyzet lehetőségét. Ők ketten - azzal az undok frázissal élve - vértestvérek. De mihez is kezdhetne? Hogyan hozhatná helyre a tényt, hogy mind az apja, mind az anyja híján volt a képzelőerőnek?

Bizonyára zsebre gyűrte a levelet, merő szórakozottságból, amikor elindult dolgozni, mert ebédidő alatt a kezébe akadt. Ekkor ismét szemügyre vette. Anthony okosnak tűnt. A kép éles volt - a kattogók egy ideje már kiváló minőségben nyomtattak.

Az asztaltársa, Marco Fene-tudja-mi-a-másik-neve-ezen-a-héten kíváncsian megkérdezte:

- Mit bámulsz ennyire, William?

William valamiért átadta neki a papírt.

- Ez itt a testvérem - mondta, és hirtelen úgy érezte magát, mintha csalánba nyúlt volna.

Marco alaposan megnézte a képeket, és megkérdezte:

- Kicsoda? Az a fickó, aki melletted áll?

- Nem, az a fickó, aki én vagyok. Úgy értem, az a fickó, aki úgy néz ki, mint én. Ő az öcsém.

Ezúttal hosszabb szünet következett. Marco végül visszaadta a levelet, és gondosan közönyös hangon megkérdezte:

- Közösek a szüleitek?

- Igen.

- Apátok és anyátok is ugyanaz?

- Igen.

- Képtelenség!

- Szerintem is - dünnyögte William, és felsóhajtott. - Nos, az írás szerint telemetrikusként dolgozik Texasban, én pedig autistákkal foglalkozom itt. Akkor meg mit számít?

A nap hátralévő részében nem gondolt a levélre, és estefelé el is dobta. Nem akarta, hogy a jelenlegi ágyasa véletlenül rátaláljon. A nőnek harsány humora volt, amit ő egyre fárasztóbbnak talált. Egyedül annak örült, hogy a nő nem vágyott gyerekekre. Maga William néhány évvel korábban már nemzett egyet. Az a kis barna, Laura vagy Linda, vagy hogy hívták, működött közre.

Azt követően hosszú idő telt el, majdnem egy teljes év, amikor előkerült Randall ügye. Ha William ezt megelőzően nem sokat gondolt a testvérére - márpedig egyáltalán nem gondolt rá onnantól kezdve nem volt rá sem ideje, sem energiája.

Randall már a tizenhatodik évét is betöltötte, amikor William első ízben hírt kapott róla. A fiú egyre jobban magába zárkózott, és a lakóhelyeül szolgáló kentuckyi nevelde vezetősége úgy döntött, hogy törli őt. És persze a törlés előtt alig nyolc-tíz nappal jutott eszébe valakinek, hogy jelentést küldjön Randallról az Emberkutató Intézet (közkeletű nevén Homológiai Intézet) New Yorkban működő központjának.

William több más irattal együtt kapta meg a jelentést, és Randall jellemzésében nem volt semmi, ami felkeltette volna az érdeklődését. Viszont éppen egy hosszabb körutazásra indult (a lehető legfárasztóbb módon, vagyis felszíni tömegközlekedési eszközökkel), hogy felkeressen néhány nevidét, és ezek közül az egyik Nyugat- Virginiában működött. Odautazott, aztán csalódottságában legalább ötvenedszerre megesküdt, hogy a jövőben ezeket a látogatásokat a televíziókon keresztül bonyolítja le. Ezt követően úgy gondolta, hogy ha már idáig elvonszolta magát, akkor benézhet a kentuckyi nevidébe, mielőtt hazafelé veszi az irányt.

Nem számított semmi különösre.

Viszont tíz percig sem tanulmányozta Randall génmintáját, amikor is felhívta az Intézetet, és számítógépes feldolgozást kért. Hátradőlt a székén, és valósággal beleizzadt a gondolatba, hogy egy utolsó pillanatban támadt készletelés hozta őt ide, és e nélkül a készletelés nélkül Randallt néhány nappal később törölték volna. A semleges és közönyös kifejezés valójában az eutanáziát jelentette - az eljárás során erős altatóval vonták be az alany bőrének egy részét, amely felszívódva bekerült a vérébe, és békés álomba ringatta őt, amely egészen a halálig mélyült. Az altatónak volt ugyan egy huszonhárom szótagból álló hivatalos neve, de William csak „nirvánaaknának” hívta, ahogyan mindenki más is.

William nagy nehezen összeszedte magát, és megkérdezte a nevelőnőt:

- Mi a teljes neve?

- Senki Randall, tanuló.

- Senki? - kiáltotta William.

- Igen, tavaly választotta magának - felelte ártatlanul pislogva a középkorú asszony.

- És ez nem tűnt fel maguknak? - háborgott felindultan William. - Senki? És eszükbe sem jutott, hogy jelentést kéne írniuk róla?

- Nem gondoltuk, hogy... - kezdett mentegetőzni a nevelőnő, és elvörösödött zavarában.

William leintette - mi haszna volna a veszekedésnek? Amúgy meg, honnan is tudhatta volna az asszony? A megszokott, tankönyvi kritériumok alapján a génmintázat nem árult el semmi különöset. Ugyanakkor tartalmazott egy rejtőzködő génkombinációt, amelyet William és a munkatársai autista gyerekeken való kísérletek során, húsz év munkájával térképeztek fel - de a gyakorlatban még sosem találkoztak vele.

Ilyen közel a törléshez!

Marco, a csapat legkonokabb tagja, panaszosan megjegyezte, hogy a neveldek valahogy sosem tudják eltalálni, hogy mikor kell cselekedniük: túl korán hajtanak végre abortuszt, és túl későn törlést. Ezúttal is hangot adott a nézetének, miszerint valamennyi génmintázatot hagyni kellene, hadd fejlődjön legalább az első szűrővizsgálatig, és nem szabadna törölni senkit, amíg az illetőt nem látta egy homológus.

- Ehhez nincs elég homológus - válaszolta higgadtan William.

- Ha mást nem is, legalább a számítógépen átfuttathatnánk a génmintát - vitkozott Marco.

- Hogy megmentsünk valamit, ami a hasznunkra lehet?

- Bármilyen homológiai célra, akár itt, akár másutt. Ahhoz, hogy megfelelően megértsük saját magunkat, működés közben kell tanulmányoznunk a géneket, márpedig az abnormális és elfajzott minták adják a legtöbb információt. Mióta autistákkal kísérletezünk, többet tudtunk meg a homológiáról, mint előtte összesen.

William, aki „homológia” helyett inkább „az ember genetikai élettana” kifejezést szerette használni, a fejét rázva válaszolt:

- Akárhogy is van, óvatosan kell eljárunk. Akármilyen hasznosnak állítjuk be a kísérleteinket, pusztán társadalmi jóváhagyás alapján működünk, amit csak vonakodva szoktak megadni. Elvégre emberéletekkel játszunk.

- Hasznavehetetlen emberekkel. Törlésre érett emberekkel.

- A gyors és kellemes törlés egy dolog - jelentette ki William. - A kísérleteink, amelyek rendszerint hosszúra nyúlnak, és gyakran óhatatlanul kellemetlenek, egy teljesen másik dolog.

- Néha segítünk az alanyokon - érvelt elszántan Marco.

- Néha pedig nem segítünk rajtuk.

A vita valójában értelmetlen volt, miután semmiképpen sem lehetett megnyugtatóan lezárni. Külön gondot okozott, hogy a homológusok túlon túl kevés valóban érdekes abnormális mintához jutottak hozzá, és az emberiséget sehogy sem lehetett nagyobb termelésre buzdítani. A Katasztrófa által okozott trauma még manapság sem tűnt el az emberekből, ami egyebek mellett az alacsony népszaporulatban nyilvánult meg.

Az úr meghódítása iránti lázas érdeklődést vissza lehetett követni (és egyes szociológusok meg is tették) a Katasztrófának köszönhető felismeréshez, miszerint az élet a bolygón rendkívül törekeny.

Na, mindegy...

Még egyetlen homológus sem találkozott Senki Randallhoz hasonló alannal. Az ő esetében az autizmus a rendkívül ritka génmintázatra jellemző módon lassan nyomult előre, és ennek révén tőle többet lehetett tanulni, mint bármely más, hasonló stádiumban járó betegről. A kutatók még az utolsó világos gondolatait is elcsípték a laboratóriumban, mielőtt teljességgel bezárkózott, és végleg visszahúzódott a bőre által képezett fal mögé - semmi sem érdekelte, és senki sem érthette el őt.

A kutatók ekkor belekezdtek a hosszú eljárásba, amelynek során a mind hosszabb ideig tartó mesterséges stimulusoknak kitett Randall egyre többet és többet mutatott meg az agya belső működéséből, és ezzel páratlan információkat szolgáltatott az emberi agy általános működéséről - a normálisnak nevezettekéről is, az övéhez hasonlóakéről is.

Elképesztő mennyiségű adat gyűlt össze, amelynek láttán William kezdte úgy érezni, hogy az autizmus visszafordításáról szőtt álmái egyszer talán valósággá válnak. Szívmelengető boldogság járta át, amiért az Anti-Aut vezetéknevet választotta.

És amikor a Randallal végzett munkája feletti örömeinek csúcsán járt, felhívták Dallas-ból, aztán egyre nagyobb nyomást gyakoroltak rá, hogy hagyja abba a munkáját, és álljon neki egy teljesen más jellegű probléma megoldásának.

Utólag visszanézve sosem tudott rájönni arra, hogy végül miért egyezett bele a dallas-i látogatásba. Végül persze belátta, hogy milyen szerencsésen döntött akkor

- de mi győzte meg arról, hogy így tegyen? Talán már a kezdet kezdetén támadt egy homályos előérzete? Megsejtette, hogy mi lesz belőle? Az teljességgel lehetetlen...

Vagy a fivére fényképe váltotta ki belőle? Az teljességgel lehetetlen...

Mindenesetre hagyta magát rábeszélni az utazásra, és csak amikor a repülőgép mikromáglyájának halk zümmögése megváltozott, valamint az agrav hajtóművek bekapcsolódtak a végső megközelítéshez, csak akkor jutott eszébe a fénykép - vagy legalábbis az emléke ekkor siklott át a tudattalanjából az elméjének tudatos részébe.

Ekkor már tisztán emlékezett arra, hogy Anthony Dallas-ban dolgozik, még hozzá a Merkúr-programon. Erről szólt a fényképek alatti felirat. William nyelt egyet, amikor a lány huppanás elárulta neki, hogy az utazás véget ért. Az ösztönei azt súgták, hogy keserves időszaknak néz elébe.

3.

Anthony a tágas fogadótetőn várta az érkező szakértőt - természetesen nem egymagában. Egy tekintélyes méretű delegáció tagja volt - ez a méret már önmagában véve is jelezte, hogy a kutatók mennyire elkeseredettek -, noha a ranglétra alján állók közé tartozott. Kizárólag azért lehetett jelen a nagy eseményen, mert tőle származott az eredeti javaslat.

Ennek gondolatától enyhén ugyan, de folyamatosan rosszul érezte magát. Az ötletével akarata ellenére belevetette magát a dolgok sűrűjébe. Noha általános helyeslés és elismerés fogadta a javaslatát, a munkatársai és a főnökei újra és újra éreztették, hogy ő rukkolt elő vele. Így aztán tisztában volt azzal, hogy ha a program netán kudarccal zárulna, a kollégái egyszerűen kivonulnának a tűzvonalból, és ott hagynák őt szabadon vadászható célpontnak.

Utóbb néha eltűnődött azon a lehetőségen, hogy talán a homológusként dolgozó fivéréhez kötődő ködös emlékek sugallták az ötletet. Lehet, hogy így történt, de nem szükségszerűen. A javaslat olyan logikusnak és magától értetődőnek tűnt, hogy minden bizonnyal akkor is eszébe jutott volna, ha a testvére egy másfajta, értelmetlen hivatást űzne, például fantasztikus novellákat írna hetilapoknak, vagy ha egyáltalán nem is volna testvére.

A történet a belső bolygókról szólt...

A Holdon és a Marson már jó ideje működtek telepek. Az emberiség elérte a nagyobb kisbolygókat és a Jupiter holdjait, és már javában készültek a tervek arra, hogy személyzettel repülő űrhajó utazzon a Titánhoz, a Szaturnusz legnagyobb holdjához, méghozzá úgy, hogy egy Jupiter körüli fordulót használ fel a gyorsításhoz. És mégis, noha elérhető közelségbe került a nagy vállalkozás, amelynek során néhány űrhajós hét évig tartó körutazást tesz majd a Naprendszer külső vidékein, a Naptól való félelem miatt továbbra sem nyílt esély arra, hogy ember lépjen a legbelső bolygókra.

A Föld pályáján belül keringő két bolygó közül a Vénusz kevésbé tűnt vonzónak. Ezzel szemben a Merkúr...

Anthony még nem csatlakozott a programhoz, amikor Nagy Dimitrij (valójában eléggé alacsony volt) megtartotta híres beszédét, amely kellően meghatotta a Világ-kongresszus tagjait ahhoz, hogy áldásukat adják a Merkúr-program beindításához szükséges pénzalap létrehozásához.

Anthony akkoriban megszerezte a hangszalagokat, és végighallgatta Dimitrij beszámolóját. A beszéd nem nélkülözte a hagyományos elemeket, de valahogy mégis rögtönzöttnek tűnt, és talán valóban az volt. Ám a szónok tökéletesen építette fel, és lényegében magában foglalta mindazon irányelveket, amelyek mentén a Merkúr-program azóta is működött.

A legfőbb pontja arról szólt, hogy súlyos hiba volna addig várni, amíg a műszaki fejlettség lehetővé teszi, hogy emberi lények utazzanak a Nap közelébe, és túléljék annak könyörtelen sugárzását. Dimitrij azzal érvelt, hogy a Merkúr egyedülálló környezet, amely rengeteg mindenre megtaníthatja az emberiséget, és hogy a bolygó felszínén végzett folyamatos megfigyelések révén olyan ismereteket lehet szerezni a Napról, amelyeket máskülönben semmiképpen.

Feltéve, hogy sikerül egy embert helyettesítő gépezetet, röviden szólva robotot küldeni a Merkúrra.

A szükséges fizikai jellemzőkkel bíró robotot meg lehetett építeni. A landolás manapság már könnyed volt, akár egy kézcsók. De mihez kezdjen a robot, miután leszállt a felszínre? Végezzen méréseket és megfigyeléseket, és ezek alapján cselekedjen. Viszont a Program munkatársai azt akarták, hogy a cselekedetei legyenek bonyolultak és kifinomultak, legalábbis potenciálisan, és korántsem voltak biztosak abban, hogy miféle megfigyeléseket kellene végeznie.

Hogy készen álljon valamennyi logikus lehetőségre, és képes legyen a megkívánt bonyolult cselekedetekre, a robotnak egy számítógépet kell tartalmaznia (Dallasban egyesek „agy”-ként hivatkoztak rá, de Anthony megvetette ezt a szokást - később úgy vélte, hogy talán azért, mert az agy volt a fivére szakterülete). Méghozzá egy, az emlősök agyának teljesítményével vetekedő, rendkívül összetett és sokoldalú számítógépet.

Csakhogy a kutatók nem tudtak ilyen gépet építeni, és különösen nem tudták elég könnyűvé

varázsolni ahhoz, hogy elrepíthessék a Merkúrig, és letegyék annak felszínére - vagy ha ez még sikerült is volna, nem tudták akkorára összezsugorítani, hogy a tervekben szereplő robot szabadon hordozhassa. Remélni lehetett, hogy a pozitron-utas masinákkal játszó robotkutatók egy napon képesek lesznek majd efféle berendezést készíteni, de ez a nap még nagyon távolinak tűnt.

Egyedül az a megoldás látszott kivitelezhetőnek, hogy a robot azonnal visszaküldi a Földre az észleléseit, majd a Földön egy számítógép kiértékeli az adatokat, és azok alapján irányítja a robot cselekedeteit. Röviden összefoglalva: a robot teste a Merkúron lesz, míg az agya a Földön.

Miután megszületett ez a döntés, a telemetrikusok kulcsszereplővé léptek elő, és ekkortájt történt, hogy Anthony csatlakozott a programhoz. Egyike lett azon kutatóknak, akik kitalálták a módszert, amellyel a számítógép rádiójeleket fogadhatott és küldhetett legalább ötven, legfeljebb száznegyven millió mérföldes távolságra, még hozzá a Nap felé, és azon túlra, miközben maga a csillag a legvadabb módokon zavarta azokat a jeleket.

Anthony szenvedélyesen látott munkához, és ennek, valamint a tapasztalatainak köszönhetően sikereket könyvelhetett el. Élen járt annak a három reléállomásnak a megtervezésében, amelyeket a Merkúr körül állítottak pályára. A Merkúr Orbitereknek nevezett mesterséges holdjainak mindegyike képes volt rádiójeleket fogadni a Merkúrról és továbbítani a Föld felé, illetve fordítva, a Földtől fogadni és a Merkúrra továbbítani. Mindhárom ellenállt a Nap különféle sugárzásainak, és ami ennél is fontosabb, mindhárom ki tudta szűrni a szoláris interferenciát.

Három ugyanilyen Orbiter került Föld körüli pályára. Valamivel több mint egymillió mérföldre keringtek a bolygótól, észak-déli irányban, messze az ekliptika síkja felett és alatt, hogy akkor is fogadhassák és továbbíthassák a jeleket, amikor a Merkúr a Nap mögött jár, és nem lehet elérni a Föld felszínéről.

Végül már „csak” maga a robot volt hátra - a robotikusok és a telemetrikusok együttműködésével megteremtett csodálatos gépezet. A tíz egymást követő modell közül a legutolsó és egyben a legbonyolultabb térfogata alig kétszer haladta meg egy emberi test térfogatát, és mindössze ötször nyomott többet, mint egy átlagos ember, és mégis, sokkal többet érzékelt, és sokkal többre volt képes, mint egy emberi lény - de csakis megfelelő irányítás mellett.

Hogy a robot irányításához mennyire bonyolult számítógépre van szükség, az hamar nyilvánvalóvá vált. A kutatók rájöttek, hogy a válaszlépéseknek azonnal módosulniuk kell, hogy lehetővé tegyék a menet közben előálló változások követését. És minden egyes válaszlépésnek önmagában véve is meg kellett felelnie a változások összes lehetséges variációjának, így a vezérlés működése többé-kevésbé egy sakkjátszma lefolyásához hasonlított. A számítógép kiértékelte a beérkező adatokat, figyelembe vette az összes lehetséges variációt, döntést hozott, felmérte a döntés következményeit és az időközben előálló változásokat, ismét döntött, ismét felmért, ismét kiértékelte, és így tovább a végtelenségig... A telemetrikusok végül egy számítógépet használtak, hogy beprogramozzák azt a számítógépet, amely megtervezte a programját annak a számítógépnek, amely beprogramozta a robotvezérlő számítógépet.

Végül az egész zűrzavarba torkollott.

A robot Arizonában, egy sivatagi bázison volt, és önmagában véve jól dolgozott. A számítógép Dallas-ban működött, és korántsem irányította megfelelően a robotot, még a tökéletesen ismert földi feltételek mellett sem. Akkor hogyan is várhatták volna el...

Anthony híven emlékezett arra a napra, amelyiken előhozakodott a javaslatával. Az 553. évben, július negyedikén történt. Már csak azért is emlékezett az időpontra, mert tudott arról, hogy július negyediké valaha fontos dátum volt a Dallas-régióban a pre-Kat korszakban, vagyis fél évezreddel korábban... egészen pontosan 553 éve.

A csapat éppen ebédelt, és elsősorban ételleket kapott. A régió környezeti viszonyait gondosan szabályozták, és a Program személyzete elsőbbséget élvezett az alapvető élelmiszerek kiosztásánál, így aztán szokatlanul bőséges választék állt a kutatók rendelkezésére. Anthony aznap úgy döntött, hogy megpróbálkozik a sült kacsával.

A sült kacsaról kiderült, hogy remek enivaló, valóságos ínycsafalat, aminek hatására Anthony a szokottnál jobban elengedte magát. Rajta kívül mindenki más eléggé nyomott hangulatban volt, és Ricardo egyre csak azt hajtogatta:

- Nem fog sikerülni. Lássuk be végre! Nem fog sikerülni.

Nem lehetett megállapítani, hogy a csapat tagjai közül hányan és hányszor gondoltak már ugyanerre, viszont általános szabálynak számított, hogy ennyire nyíltan senki sem mondhatja ki. A nyílt pesszimizmus megadhatta a végső lökést ahhoz, hogy a támogatások megszűnjenek (a vezetőség az elmúlt öt év folyamán mind nehezebben tudott pénzt szerezni a Programhoz), és akkor minden esély elszállt volna - ha egyáltalán volt is valaha esély.

Anthony rendszerint ritkán hagyta, hogy eluralkodjon rajta a derűlátás, de most, hogy az ízekben tobzódva falta a sült kacsát, pompásan érezte magát, és fennhangon megszólalt:

- Miért ne sikerülne? Mondd meg, és én megcáfollak!

A kihívás hallatán Ricardo résnyire vonta fekete szemét, és megkérdezte:

- Mondjam el, hogy miért nem fog sikerülni?

- Persze! Rajta, kezdheted!

Ricardo a székével megpördülve szembefordult Anthonyval, és a fejét csóválva válaszolt:

- Ugyan már, nincs ebben semmi rejtély! Nagy Dimitrij sosem fogja nyíltan beleírni a jelentéseibe, de te is tudod, és én is tudom, hogy a Merkúr-program sikeréhez olyan számítógépre van szükségünk, amelyik ugyanolyan bonyolult, mint az emberi agy, akár itt van a Földön, akár átküldjük a Merkúrra. És ilyent nem tudunk összerakni. Ezek után felteszem a kérdést, hogy mit is csinálunk mi itt, azon kívül, hogy hazug játszmákat játszunk a Világkongresszussal, és megpróbálunk pénzt csinálni a látszatomunkából, illetve az esetleges melléktermékekből?

Anthony ekkor önelégült mosolyra húzta a száját, és kijelentette:

- Ezt könnyű megcáfolni. Már meg is adtad a választ a saját kérdésedre! (Csak játszani akart? Vagy a fejedelmi lakoma élménye váltotta ki belőle ezt a hatást? Vagy a vágy, hogy ugrassa egy kicsit Ricardót?... Esetleg egy önkéntelen gondolat, amelyet a fivére sugallt neki? Utólag semmiképpen sem tudta megítélni.)

- Miféle választ? - kérdezte Ricardo, és felállt a székéről. A magas és szinte betegesen vézna alak sosem gombolta be fehér labor köpenyét. Összefonta a karját a mellkasa előtt, és minden tőle telhetőt megtett, hogy a továbbra is ülő Anthony fölé tornyosuljon. - Miféle választ? - ismételte részben értetlenül, részben ingerülten.

- Azt mondod, hogy egy olyan számítógépre van szükségünk, ami ugyanolyan bonyolult, mint az emberi agy. Tiszta sor, akkor építsünk egy ilyent.

- Éppen az a lényeg, te szerencsétlen, hogy nem tudunk...

- Mi nem tudunk. De léteznek mások is.

- Miféle mások?

- Kutatók, akik az aggyal foglalkoznak, természetesen - válaszolta higgadtan Anthony. - Mi csupán begyepesedett műszakiak vagyunk. Fogalmunk sincs arról, hogy milyen módon bonyolult az emberi agy, vagy hogy hol és milyen mértékig. Mi lenne, ha szereznénk egy homológust, és rábíznánk a számítógép megtervezését? - Azzal a szájába tömött egy hatalmas húsdarabot, és élvezettel rágcsálta. A hús ízére még sokáig és tökéletesen emlékezett, arra viszont csak homályosan, hogy mi történt ezután.

Ő maga úgy érezte, hogy a többiek nem veszik komolyan az ötletet. Néhányan felkacagtak, mások elismerően bólogattak, mintha Anthony ezzel az ügyes álokoskodással kivágta volna magát a szorult helyzetből, így aztán a nevetés inkább Ricardó-nak szólt. (Utólag persze mindenki azt állította, hogy komolyan vette a javaslatot.)

Ricardo szélesen elvigyorodott, Anthonyra szegezte a mutatóujját, és felcsattant:

- Tudod mit, ezt írd le! Lássuk csak, van-e benned annyi bátorság, hogy leírd azt, amit az imént mondtál! (Legalábbis Anthony erre emlékezett. Ricardo azonban makacsul állította, hogy fellelkesülve válaszolt: „Remek ötlet! Mi lenne, Anthony, ha hivatalos jelentésbe foglalnád?”)

Akár így történt, akár úgy, Anthony leírta a javaslatot, Nagy Dimitrij pedig átvette és elolvasta. Az ezt követő négy szemközti megbeszélés során hátba veregette Anthonyt, és kijelentette, hogy egy ideje már ő maga is ebbe az irányba tapogatózott, de sietve hozzátette, hogy természetesen nem fogja ráírni a saját nevét a javaslatra. (Arra az esetre, ha az ügy kudarcba fulladna, gondolta ekkor Anthony.)

Néhány nappal később Nagy Dimitrij nekilátott, hogy kerítsen egy megfelelő homológust. Anthonynak eszébe sem jutott, hogy nem ártana odafigyelnie. Mit sem tudott a homológiáról, nem ismert homológusokat - leszámítva természetesen a fivérét, de őrá nem gondolt. Legalábbis tudatosan nem.

Így aztán Anthony is ott ácsorgott a fogadótérben, hogy eljåtssza a maga jelentéktelen szerepét. A repülőgép ajtaja kinyílt, több tucatnyi ember tódult ki belőle, akik aztán a várakozók tömegébe olvadva sűrű kézfogások és ölelkezések kíséretében tartottak a kijárat felé. Anthony a sorára várva figyelte a kavargó sokaságot, aztán egyszer csak azon kapta magát, hogy a saját arcára mered.

Első zavarában nyakig vörösödött, és nagyon szeretett volna máshol lenni, egy innen legalább ezer mérföldre eső helyen.

4.

Ezekben a pillanatokban William azon sajnálkozott, hogy a testvére nem jutott eszébe hamarabb. Kellett volna... nagyon kellett volna...

Csak hogy más dolgok kötötték le a figyelmét. Először is, a felkérés jólesően legyezgette a hiúságát, aztán pedig egyre erősebb izgatottság uralkodott el rajta. Vagy talán szándékosan fojtotta el az emlékeit.

Először az a lelkesedés ragadta meg, amelyet Nagy Dimitrij tanúsított, amikor személyesen felkereste őt New Yorkban. Repülőgépen érkezett Dallas-ból, és ez máris csábítóan hatott Williamre, aki titokban krimiket szokott olvasni. A detektívregények szereplői mindig tömegközlekedési eszközökre szálltak, ha az ismeretlenség homályába burkolózva akartak utazni. Végül is az elektronikus utazás félig-meddig nyilvánosan zajlott - legalábbis a krimikben, ahol az ellenség az összes televíziós és rádióadást lehallgatta.

William ezt afféle humoros megjegyzés gyanánt el is mondta akkor, de Dimitrij alig figyelt rá. Egyfolytában William arcát bámulta, és látszott rajta, hogy a gondolatai másutt járnak.

- Elnézését kérem - dörmögte végül -, ön feltűnően emlékeztet valakire.

(William még ekkor sem kapott észbe. Hogy miért nem, azt azóta sem tudta megfeyteni.)

Nagy Dimitrij, ez az alacsony, kövér férfi mintha állandóan mosolygott volna, még akkor is, amikor kijelentette magáról, hogy aggódik, illetve, hogy nagyon mérges. Kerek képének közepén jókora, krumpli formájú orr ült, a pofacsontjait vastag zsírréteg borította, és az egész teste lágynak, szinte folyósán lágynak tűnt. A bemutatkozásakor gondosan hangsúlyozta a vezetéknevét, és gyorsan hadarta el, amiből William megsejtette, hogy a látogatója gyakorta kijelenti: „nem a méret a lényeg, barátom!”

Az ezt követő beszélgetés során William sűrűn tiltakozott. Ő bizony semmit sem tud a számítógépekről. Semmit! A leghalványabb fogalma sincs arról, hogyan működnek, és hogyan lehet beprogramozni őket.

- Nem számít, nem számít - hajtogatta Dimitrij, és egy széles ívű intéssel mintegy félresöpörte a kérdést. - Mi értünk a számítógépekhez, majd mi megírjuk a programokat. Öntől csak azt várjuk el, hogy mondja meg nekünk, milyennek kell lennie a számítógépnek ahhoz, hogy úgy működjön, mint egy emberi agy, és ne úgy, mint egy számítógép.

- Nézze, Dimitrij, nem biztos, hogy eleget tudok az emberi agyról ahhoz, hogy ezt megmondjam önöknek - válaszolta William.

- Ön a világ legjobb homológusa - mondta mosolyogva Dimitrij. - Higgye el, alaposan utánajártam. - És ezzel ezt az ellenérvet is elintézettnak könyvelte el.

William egyre erősebb aggodalmat érzett, mialatt a köpcös alakot hallgatta, és úgy vélte, hogy ez elkerülhetetlen. Ha valaki kellő mélységig és kellően hosszú ideig mélyedt bele egy bizonyos szakterületbe, akkor automatikusan feltételezte, hogy a más területek szakértői valóságos mágusok, az ő bölcsességük mélységéből és a saját tudatlanságának szélességéből ítélve... És ahogy teltek a percek, William sokkal többet tudott meg a Merkúr-programról, mint amennyi akkoriban érdekelt.

Végül megkérdezte:

- Hát akkor egyáltalán miért használnak számítógépeket? Miért nem állítják oda az egyik

emberüket, vagy akár többet is, hogy ők fogadják a robot adásait, és ők küldjék vissza az utasításokat?

- Hoppá! - kurjantott Dimitrij, és olyan erővel vetette hátra magát, hogy majdnem hanyatt esett a székeivel. - A jelekből ítélve ön nincs tisztában bizonyos tényezőkkel. Engedje meg, hogy felvilágosítsam. A helyzet az, hogy az ember túl lassú. Túl lassú ahhoz, hogy gyorsan kielemezze a robot által küldött anyagot, a hőmérsékletet, a gáznyomást, a kozmikus sugárzást, a napszél intenzitását, a különféle vegyületek kémiai összetételét, a talajminták alkotórészeit, és még legalább harminc tételt, aztán pedig megpróbálja eldönteni, hogy mi legyen a következő lépés. Egy emberi lény csupán irányítani tudja a robotot, és még azt is elég rossz hatékonysággal. A vezérlést egy számítógépnek kell intéznie.

- Aztán pedig - folytatta lendületesen -, bármilyen furcsán hangzik első hallásra, az ember egyben túlságosan gyors is. A rádiójeleknek tíztől huszonkettő percig terjedő időintervallum kell ahhoz, hogy lefussák a Merkúr és a Föld közötti távolságot, attól függően, hogy a két bolygó éppen hol jár a pályáján. Ezen nem lehet változtatni. Az ember kap egy adatot, és kiad egy parancsot, csak hogy az adat észlelése és a parancs megérkezése között sok minden történhet. A mi esetünkben a fénysebességgel terjedő rádióhullámok bizony lassan mozognak, és egy ember képtelen alkalmazkodni ehhez a késlekedéshez, de egy számítógép számításba tudja venni... Segítsen nekünk, William!

- Amennyiben konzultálna velem a szent cél érdekében - válaszolta komoran William -, a magán tévésugaram bármikor a rendelkezésére áll.

- Csak hogy nekem nem konzultációra van szükségem. Velem kell jönnie.

- Személyesen? - kérdezte döbbenten William.

- Magától értetődik - felelte szaporán bólogatva Dimitrij. - Egy efféle munkát nem lehet úgy elvégezni, hogy én egy lézersugár egyik végén ülök, maga a másik végén, és egy kommunikációs műhold közvetít közöttünk. Hosszú távon túl költséges, túl kényelmetlen, és persze lehetetlenné teszi a titoktartást...

Ez tényleg olyan, mint egy krimi - gondolta William, és rögtön jobb kedvre derült.

- Jöjjön el Dallas-ba - kérte ismét Dimitrij hadd mutassam meg önnek azt, ami ott van! Hadd vigyem körbe a telepen! Beszéljen néhány számítógépes szakértőnkkel! Meséljen nekik a saját gondolkodásmódjáról, hadd okuljanak!

William úgy gondolta, ideje határozottnak lenni.

- Nézze, Dimitrij - mondta -, nekem itt megvan a saját dolgom. Fontos munkát végzek, amit nem áll szándékomban félbehagyni. Ha megtenném azt, amire kér, azzal hónapokra elszakadnék a laboratóriumomtól.

- Hónapokra? - csattant fel Dimitrij, szemlátomást meghökkenve. - Kedves jó William, amiről beszélünk, akár több évig is eltarthat. De bizonyosan a maga műve lesz.

- Nem, nem lesz az - felelte William eltökélten. - Tudom, hogy mi a dolgom, és egy robot irányítása a Merkúron biztosan nem az.

- De miért is ne lenne az? - szívóskodott tovább Dimitrij. - Hajói csinálja, ha megpróbál összerakni egy számítógépet, ami úgy működik, mint egy agy, akkor valószínűleg többet megtudhat magáról az agyról is. És ha végzett, bármikor visszatérhet ide, és akkor már sokkal több ismerete lesz a saját munkájáról. Amúgy meg, bizonyára vannak munkatársai, akik az ön távollétében átvehetik a feladatait. Ha kell, bármikor konzultálhat velük lézeradásban vagy televízió útján. Azt sem bánom, ha néha átugrik New Yorkba... khm... egy rövid időre.

William bensőjében megmozdult valami. A gondolat, miszerint másik irányból közelítene az agyműködéshez, szíven találta. Ezt a nézőpontot fontolgatva hirtelen azon kapta magát, hogy kifogást keres, aminek ürügyén elutazhatna Dallas-ba - legalábbis egy gyors látogatás erejéig... legalábbis hogy megnézzék, miről is van szó... hiszen bármikor visszatérhet az Intézetbe...

A beszélgetést követően elkísérte Dimitrijt, aki hazautazása előtt még megnézte a környék legfőbb nevezetességét. Együtt keresték fel a régi New Yorkot, és mindketten mérhetetlenül élvezték a fenséges romok látványát. (Noha a pre-Kat korszak embereinek értelmetlen gigantizmusát mi sem hirdette feltűnőbben, mint a régi New York.) A kirándulás alatt William

fejében megfordult, hogy az utazás talán lehetőséget biztosítana neki, hogy egy kicsit körülnézzen a nagyvilágban.

Még azon is elkezdett gondolkodni, hogy talán nem ártana új ágyast keresni, és sokkal kényelmesebb volna, ha erre egy másik földrajzi területen kerítene sort, ahol csupán átmenetileg élne.

...vagy talán ekkor történt, amikor még jószérével semmit sem tudott arról, amit később meg kellett tanulnia, talán ekkor derengett fel a tudatában a gondolat, hogy miféle művet alkothatna...

Így aztán végül elutazott Dallas-ba, kilépett a fogadótetőre, és ott állt előtte Dimitrij, aki valósággal ragyogott a boldogságtól. A köpcös alak hirtelen gyanakvó képet vágott, hátrafordult, és azt hebegte:

- Tudtam... annyira tudtam... döbbenetes a hasonlóság!

William tágra nyitotta a szemét, tekintetével végigpásztázott Dimitrij kísérein, és amikor felfedezte a saját arcát, azonnal tudta, hogy Anthony áll előtte.

Tisztán leolvasta arról az arcról, hogy Anthony szeretné titokban tartani a kettejük viszonyát. Csak annyit kellett volna mondania: „jé, hát ez tényleg meglepő”, és ezzel túllendülni a kérdésen. Elvégre az emberi génmintázat rendkívül bonyolult, aminek következtében bizonyos mértékig akár vadidegenek is hasonlíthatnak egymásra.

Csakhogy William homológus volt, márpedig senki sem foglalkozhat az emberi agy rejtélyeivel anélkül, hogy ne válna érzéketlenné a lelki problémákkal szemben, így aztán fennhangon kijelentette:

- Nincs ebben semmi csoda. Biztosra veszem, hogy az az úr ott nem más, mint Anthony, a testvérem.

- A testvére? - ismételte döbbenetesen Dimitrij.

- Az apám két fiút nemzett ugyanazzal a nővel - válaszolta William -, vágás az anyámmal. Elégé külön alakok voltak.

Azzal a jobbját kinyújtva lépett egyet oldalra, és Anthonynak nem maradt más választása, mint hogy megfogja és megrázza a fivére kezét.

A következő néhány napban ez az incidens, és csak ez az incidens volt a társalgások témája.

5.

Anthony számára némi vigaszt jelentett, hogy William eléggé büntudatosnak tűnt, amikor ráeszmélt, hogy mit csinált.

Azon az estén egymás mellett ültek az asztalnál, és vacsora után William halkán megszólalt:

- Bocsáss meg! Azt hittem, jobb lesz, ha rögtön túlesünk a nehezen, és akkor vége is lesz. Most már belátom, hogy erre semmi esély. Még nem írtam alá a szerződést. és hivatalosan nem fogadtam el a felkérést. Holnap hazautazom.

- És attól jobb lenne? - kérdezte barátságatlanul Anthony. - Most már mindenki tudja. Két test, és egy arc. Csoda, hogy a fiúk nem hánytak.

- Ha lelépek...

- Nem léphetsz le. Ez az egész az én ötletem volt.

- Hogy idehozass? - William a lehető legtágabbra nyitotta a szemét, és a homloka közepéig felrántotta mindkét szemöldökét.

- Nem, természetesen nem - válaszolta Anthony. - Én azt javasoltam, hogy szerezzünk egy homológust. Honnan az ördögből sejtettem volna, hogy téged fognak ideküldeni?

- Viszont, ha elmegyek...

- Nem. Az egyetlen dolog, amit tehetünk, hogy nem törődünk a problémával, mintha nem is létezne. Aztán... egy idő múlva már senkit sem fog érdekelni. (Minden meg lesz bocsátva azoknak, akiknek ez sikerül - tette hozzá gondolatban.)

- Nem tudom, hogy miképp lehetne...

- Meg kell próbálnunk - erősködött Anthony. - Dimitrij szabad kezet ad nekünk. Nem fogja kihagyni a lehetőséget. - Dimitrij magas hangját utánozva folytatta: - Maguk ketten testvérek,

biztosan jól kijönnek egymással. Mi lenne, ha együtt dolgoznának? - Visszaváltott a saját hangjára, és mérgesen hozzátette: - Úgyhogy kénytelenek leszünk. Először is, tisztáznunk kéne, hogy te mihez értesz, William? Úgy értem, nagyjából tudom, hogy mi a homológia, de érdekelne egy részletesebb magyarázat.

William felsóhajtott, és belevágott:

- Hát, megint csak bocsánatot kell kérnem... szóval, autista gyerekekkel foglalkozom.

- Sajnos, fogalmam sincs, hogy ez mit jelent.

- Anélkül, hogy aprólékosan elmesélném az egészet, olyan gyerekekkel foglalkozom, akik nem törődnek a világgal, nem kommunikálnak másokkal, hanem magukba zárkoznak, és egy bőrfal mögött léteznek, teljességgel megszólíthatatlanul. Remélem, hogy egy napon képesek leszünk meggyógyítani őket.

- Ezért vetted fel az Anti-Aut nevet?

- Igen, pontosan ezért.

Anthony felnevetett, noha nem éppen jó kedvében.

- Ez az úgy fontos a számomra, Anthony - jegyezte meg ridegen William a nevem ezt fejezi ki.

- Persze, persze - hadarta észbe kapva Anthony, és csak nehezen állta meg, hogy ennél tovább ne mentegetőzzön, aztán visszatért a témára: - És hogy állsz? Haladsz?

- A gyógymód kifejlesztése felé? Nem, nem nagyon - válaszolta William. - De egyre többet tudok az autizmusról. És minél többet tudok meg róla... - William hangja egyre barátságosabban szólt, mialatt tovább magyarázott, és a tekintetében sejtelmes fények kezdtek lobogni. Anthony felismerte, hogy mit lát: annak az örömmek a megnyilvánulását, ami akkor járja át az embert, amikor arról beszélhet, ami csordultig tölti a szívét és az elméjét, miközben szinte minden mást kizár onnan. Ő maga is sokszor érezte már ugyanezt.

Noha alig értett meg valamit az elhangzottakból, mindvégig figyelmesen hallgatta a testvérét, mert ezt kellett tennie. Arra számított, hogy cserébe majd William is meghallgatja őt.

Milyen tisztán emlékezett rá! Azt hitte, hogy semmire sem fog, de akkor természetesen nem volt tudatában annak, hogy mi történik. Később viszont - az események háttérén rágódva - azon kapta magát, hogy egész mondatok ragadtak bele az emlékezetébe, szóról szóra.

- Úgy vesszük észre - mondta William hogy az autista gyermek érzékeli a külvilág ingereit, és ezeket értelmezni is képes egy meglehetősen sajátos és bonyolult módon. Ugyanakkor ezek az ingerek, észlelések és benyomások nemtetszést váltanak ki belőle, és elutasítja őket, anélkül, hogy teljesen elveszítené a kommunikációra való képességét. Ezt abból lehet sejteni, hogy akadnak olyan ingerek, amelyeket kellemesnek talál, és ezekre reagál valamilyen módon.

- Aha - dűnnyögte Anthony, elsősorban azért, mert jelezni akarta, hogy figyel.

- Az autista gyereket hétköznapi módon nem lehet lebeszélni az autizmusáról - folytatta William -, mert téged is kellemetlennek tart, pontosan úgy, ahogyan az egész világot. Viszont, ha elkülönítetted a tudatát...

- Mit csinálsz a micsodájával? - kérdezett közbe meglepetten Anthony.

- Ez egy eljárás, amelynek során a tudatot gyakorlatilag elválasztjuk a testtől, aminek eredményeképpen az agy képes a testi hivatkozások nélkül működni. Ez egy eléggé bonyolult és kényes technika, amelyet a mi laboratóriumunk kutatói fejlesztettek ki. Egészen pontosan... - William elhallgatott, és mintha vívódott volna valamin.

- Te magad? - kérdezte halkán és szelíden Anthony.

- Hát... igen - felelte William elvörösödve, de szemmel láthatóan örömmel. - A tudatelkülönítés során gondosan megtervezett meséket olvasunk fel a betegnek, közben elektroencefalográffal figyeljük az agyi tevékenységet. Rövid idő alatt megismerjük az illetőt. Megtudjuk, hogy milyen ingereket szeret, és milyeneket nem. És persze általánosságban is sokat tanulunk az agyról.

- Értem - mondta Anthony, és ezúttal valóban feltámadt benne az érdeklődés. - És mindazt, amit megtanultál az agyról... tudnád adaptálni egy számítógép működéséhez?

- Nem - jelentette ki határozottan William. - Esélytelen. Dimitrijnek is megmondtam. Semmit sem tudok a számítógépekről, és nem eleget az agyról.

- És ha megtanítalak a számítógépek működésére, és részletesen elmagyarázom, hogy mire van

szükségünk?

- Nem fog menni. Egyszerűen...

- Fivérem - vágott közbe Anthony, és igyekezett úgy kiejteni a szót, hogy az valóságos parancsnak hangozzon -, tartozol nekem valamivel. Kérlek, legalább gondolkodj el a problémánkon! Akármennyit tudsz az emberi agyról, kérlek, ültess át a számítógépeinkre!

William fészkelődni kezdett ültében, mintha kínos érzései támadtak volna, de végül megadta magát:

- Megértem az álláspontodat. Meg fogom próbálni. Megteszem, ami tőlem telik.

6.

William valóban igyekezett, és ahogyan azt Anthony megérezte, Dimitrij egymás mellé vezényelte őket kettejükét. Kezdetben újra és újra összetalálkoztak másokkal, és William mindannyiszor közölte az illetőkkel, hogy ők ketten testvérek, mert így szeretne volna kihasználni a közlés sokkoló hatását - már csak azért is, mert a tagadásnak nem lett volna értelme. Ez azonban végül megszűnt, mert a munkatársaik szándékosan kerülték őket. Ha William beugrott valamiért Anthonyhoz, vagy Anthony nézett be Williamhez, a többi jelenlevő csendesen eltűnt a közelükből.

Még meg is szokták a másikat bizonyos mértékig, és úgy beszéltek egymáshoz, mintha nem létezett volna közöttük semmiféle hasonlóság, és nem lettek volna közös gyermekkori emlékeik.

Anthony a szakzsargon mellőzve, és a lényegét jócskán leegyszerűsítve elmagyarázta a számítógépek működését, aztán William hosszas töprengések után elmagyarázta, hogy szerinte egy számítógép hogyan működhetne úgy, mint egy agy.

- Kivitelezhetőnek tartod? - kérdezte Anthony.

- Nem is tudom - felelte a fejét rázva William -, mindenesetre nem égek a vágytól, hogy kipróbáljam. Lehet, hogy nem fog működni. De az is lehet, hogy működni fog.

- Akkor beszéljünk Nagy Dimitrijjel! - javasolta Anthony.

- Előbb rájuk végig magunk között, és nézzük meg, hogy mire jutunk! Aztán forduljunk hozzá, ha már összehoztunk egy épkezláb javaslatot! Még jobb lenne, ha nem beszélnék vele.

Anthony néhány másodpercig tétován hallgatott, majd megkérdezte:

- Együtt menjünk el hozzá?

- Te leszel a szóvivőin - felelte gondolkodás nélkül William. - Minek mennénk hozzá mind a ketten...

- Köszönöm, William - mondta halkán Anthony. - Ha bármi kisül a dologból, megkapod a részed az érte járó elismerésből.

- Emiatt egy pillanatig sem aggódom - válaszolta William. - Ha kiderül, hogy van benne valami, azt hiszem, én vagyok az egyetlen, aki képes működésre bírni.

Még négy-öt találkozáson tárgyalták, és ha nem lettek volna testvérek, illetve ha nem lett volna közöttük az a ragacsos, érzelmeiktől fűtött viszony, William kétségkívül büszke lett volna az öccsére, amiért olyan gyorsan feltalálta magát a számára idegen területen.

Aztán következtek a Nagy Dimitrijjel folytatott hosszadalmas megbeszélések. Ezeket gyakorlatilag mindenki részt vett. Anthony végtelenül hosszúnak tűnő napokon át tárgyalt a munkatársaival, akik aztán külön felkeresték Williamet. És végül, gyötrelmesen hosszú vajúdas után, megszületett az eredmény, és zöld utat kapott az, amit Merkúr-számítógépnek neveztek el.

William ekkor jócskán megkönnyebbülve visszatért New Yorkba. Nem szándékozott sokáig ott maradni (ki gondolta volna két hónappal korábban?), csakhogy rengeteg intéznivaló várta őt a Homológiai Intézetben.

Természetesen további megbeszélésekre volt szükség, hogy elmagyarázza az itteni kollégáinak, hogy mi zajlik Dallas-ban, és hogy miért kell visszatérnie oda, és hogy hogyan folytassák a kutatást nélküle. Aztán több repülőút következett, amelyek során átszállították a szükséges felszerelést Dallas-ba, ahová átköltözött William két fiatal munkatársa is, hogy határozatlan időre bekapcsolódjon a Merkúr-programba.

William képletesen szólva vissza sem nézett. A saját laboratóriumával, annak szükségleteivel,

vagyis az eredeti munkájával kapcsolatos gondolatai nyomtalanul eltűntek az elméjéből. Minden erejét és tudását az új feladatnak szentelte.

7.

Anthony számára életének legrosszabb időszakát követte. A William távolléte miatt érzett megkönnyebbülés nem tudta teljesen áthadni a bensőjét, mert kétségek és ellentmondásos remények között őrlődött. Vajon visszatér a testvére? Vagy egy megbízottat küld maga helyett? Valakit, akinek annyira más az arca, hogy neki, Anthonynak többé nem kell egy kéttestű, négy lábú szörnyeteg egyik felének éreznie magát?

De William visszatért. Anthony messziről figyelte a teherszállítót, mialatt az csendesen leszállt, majd végignézte, hogy a reptéri munkások kiürítik a gépet. Végül még ebből a távolságból is meglátta Williamet.

Ennyi elég volt neki. Haladéktalanul távozott a reptérről.

Azon a délelőttön bement Dimitrijhez, és minden bevezető nélkül kijelentette:

- Dimitrij, úgy gondolom, hogy én már itt nincs szükség. Kidolgoztuk a részleteket, és valaki más átveheti a helyemet.

- Nem, nem, nem! - tiltakozott szelíden, de határozottan Dimitrij. - Az alapötlet a tiéd. Végig kell csinálnod. Semmi értelme, hogy más zsebelje be az elismerést.

Senki sem akarja vállalni a kockázatot - gondolta Anthony. - Még mindig fennáll a kudarc veszélye. Tudhattam volna...

Tudta is, de elszántan kijelentette:

- Meg kell értened, hogy milyen helyzetbe kerültem. Nem dolgozhatok Williammel.

- De hát miért nem? - kérdezte Dimitrij meglepődést színlelve. - Olyan jól boldogultatok együtt!

- Csak közben halálra idegeskedem magam, Dimitrij, és ezt nem bírom tovább. Azt hiszed, nem tudom, hogyan néznek rák?

- Drága barátom! - Dimitrij hatalmasat sóhajtott. - Túl sokat emészted magad, teljesen feleslegesen. Igen, az emberek megbámulnak titeket. Végül is emberek. De meg fogják szokni. Én már meg is szoktam!

Nem szoktad meg, te hazug dagadék - dohogott magában Anthony, és félhangosan megjegyezte:

- Még én sem szoktam meg...

- Mert rosszul állsz hozzá - vélekedett Dimitrij. - A szüleitek különcök voltak, de végső soron amit tettek, az nem illegális, csak furcsa, csakis furcsa. Nem a te hibád, és William sem tehet róla. Egyikőtöknek sem szabadna szégyenkezni miatta.

- Rajtunk van a jel - kesergett Anthony, és a jobbát az arca előtt elrántva úgy tett, mintha megvágna a bőrét. - Ugyanúgy nézünk ki.

- Korántsem annyira, mint hiszed - vitatkozott eltökélten Dimitrij. - Én például látok különbségeket. A te külsőd látványosan fiatalosabb, mint a bátyádé. A hajad hullámosabb. Csupán első pillantásra tűnök teljesen hasonlónak. Ugyan már, Anthony, annyi időt kapsz, amennyit akarsz, annyi segítséget, amennyi csak kell, és megkapsz minden berendezést, amire szükséged van. Biztosra veszem, hogy a dolog remekül fog működni. Gondolj az elégedettségre, ami majd...

Anthony természetesen meglágyult, és végül beleegyezett, hogy addig mindenképpen marad, amíg segít Williamnek beállítani a műszaki eszközöket. Aztán úgy tűnt, hogy William is működőképesnek tartja a dolgot. Ő ugyan korántsem volt olyan lelkes, mint Dimitrij, inkább egyfajta csendes elszántsággal vetette bele magát a munkába.

- Csak a megfelelő csatlakozásokat kell kialakítani - jelentette ki egy alkalommal -, bár be kell vallanom, hogy ez a „csak” nyomasztóan nagy. A szenzorok adatait muszáj lesz kiíratni egy külön képernyőre, hogy szükség esetén... húha, mondhatom azt, hogy manuális vezérlés? Szóval, hogy szükség esetén intellektuális vezérléssel felülbíráshassuk a döntéseket.

- Azt éppen meg lehet oldani - dörmögte Anthony.

- Akkor vágjunk bele... figyelj, legalább egy hétre lesz szükségem ahhoz, hogy elrendezzem a csatlakozásokat, és biztosíthassam, hogy az utasítások...

- Az alprogramok - szólt közbe Anthony.

- Rendben, ez itt a te birodalmaid, úgyhogy a te szaknyelveden fogok beszélni. Az asszisztenseim és én fogjuk beprogramozni a Merkúr-számítógépet, de nem a te módszereddel.

- Reméltem, hogy így lesz - válaszolta aprókat bólogatva William. - Azért hívtunk ide egy homológust, hogy sokkal kifinomultabb programot hozzon össze, mint amire egy egyszerű telemetrikus képes. - Mialatt beszélt, nem is igyekezett palástolni a szavait árnyaló, öngyűlölettel vegyes iróniát.

William nem törődött a keserű felhanggal, csak a mondanivalóra figyelt.

- Az alapokkal kezdjük - mondta. - Először is, rávesszük a robotot, hogy járjon.

8.

Egy héttel később az arizonai bázison - vagyis ezer mérfölddel arrébb - a robot járt. Mereven lépkedett, és néha elesett, néha megbotlott egy-egy akadályban, néha pedig körbepördült az egyik lábán, és egy teljesen másik irányba ment tovább.

- Ő még csak csecsemő, aki most tanul járni - mondta mosolyogva William.

Dimitrij olykor benézett hozzájuk, hogy megtudja, hogyan boldogulnak.

- Egész jó - szokta mondogatni, miután felmérte a helyzetet.

Anthony másként hitte. Teltek a hetek, azután a hónapok. A robot egyre többet és többet tudott, azzal párhuzamosan, hogy egyre bonyolultabb és bonyolultabb program került be a Merkúr-számítógépbe. (William hajlott arra, hogy „agy”-ként hivatkozzon a számítógépre, de Anthony véletlenül sem nevezte így.) Anthony úgy ítélte meg, hogy a rendszer fejlődik ugyan, de nem kielégítő ütemben és minőségben.

- Működik, de nem elég jó, William - jelentette ki végül, miután az előző éjszaka folyamán egy percet sem tudott aludni.

- Hát nem furcsa? - dühnyögte rosszkedvűen William. - Éppen mondani akartam, hogy valami azt súgja: vesztesre állunk.

Anthony nehezen türtőztette magát. Úgy érezte, betelt a pohár. Nem bírta tovább elviselni azt a feszültséget, ami a Williammel közös munka miatt, valamint a robot szerencsétlenkedései láttán gyülemllett fel benne.

- Felmondok, William - mondta idegességtől remegő hangon. - Kiszállok a programból. Sajnálom... nem rólad van szó.

- De igenis rólam, Anthony.

- Hát akkor nemcsak rólad, William - felelte Anthony. - Kudarcot vallottunk. Nem fog sikerülni. Te is látod, hogy a robot milyen ügyetlenül vezérli magát, pedig most még a Földön van, alig ezer mérföldre innen, amikor a rádiójeleknek csupán a másodperc törtrészéig kell utazniuk. A Merkúron a késés percekre fog rúgni, percekre, amit a Merkúr-számítógépnek tudnia kell kezelni. Örültség azt hinni, hogy működni fog.

- Ne menj el, Anthony! - válaszolta csendesén William. - Most már nem szállhatsz ki. Javasolni fogom, hogy küldjük át a robotot a Merkúrra. Meggyőződésem, hogy készen van.

Anthony hangos és sértő gúnykacajt hallatva kijelentette:

- Te megőrültél, William!

- Nem, nem örültem meg. A jelekből ítélve te azt hiszed, hogy a Merkúron még rosszabb lesz a helyzet, és ebben nagyot tévedsz. A Földön rosszabb. A robotot a földi gravitáció harmadára tervezték, és Arizonában a teljes gravitáción dolgozik. Négyszáz fokra tervezték, de csak harminc fokos meleg veszi körül. Vákuumra tervezték, és a földi légkörben, vagyis egy sűrű levesben dolgozik.

- Lehet, de képes különbséget tenni.

- A fém szerkezet igen, legalábbis ha minden igaz, de mi a helyzet az itteni számítógéppel? Rosszul működik együtt egy olyan robottal, amely nem abban a környezetben van, amire tervezték... Nézd, Anthony, ha egy olyan számítógépet akarsz, ami ugyanolyan bonyolult, mint az

agy, akkor számításba kell vened az idioszinkráziát... Tudod mit, kössünk alkut. Támogasd a javaslatomat, hogy küldjük el a robotot a Merkúrra. Az utazás legalább hat hónapba telik. Én kutatási szabadságot veszek ki erre az időre. Megszabadulsz tőlem.

- És akkor ki viseli gondját a Merkúr-számítógépnek?

- Mostanra már te is átlátod a működését, és melléd adom két emberemet, hogy segítsenek neked.

Anthony megrázta a fejét, majd az állát kihívóan felszegve válaszolt:

- Nem vállalhatom a felelősséget a számítógépért, és nem vállalom a felelősséget a javaslatért, hogy küldjük a robotot a Merkúrra. Nem fog működni.

- Én biztos vagyok abban, hogy működni fog.

- Nem lehetsz biztos benne. És a felelősség az enyém. Minden szégyen énrám fog hullani. Neked ez az egész semmit sem jelent.

Anthony később emlékezett erre a kritikus percre. William azt akarta, hogy a gép átkerüljön a Merkúrra. Ő maga el akart tűnni. Minden elveszhetett volna. De William ekkor ezt mondta:

- Nekem semmit? Akkor most jól figyelj! Anya és apa annak idején összehozták azt a dolgot. Rendben. Én is sajnálom. Sajnálom, ahogyan az ember sajnálhatja az ilyesmit, de ami történt, megtörtént, és az eredményben van valami vicces. Amikor az apámról beszélek, a te apádról is beszélek, és rengeteg ember mondhatja el magáról, hogy van egy öccse vagy bátyja, avagy nővére vagy húga. És amikor azt mondom „anya”, a te anyádra is gondolok, és sokan vannak olyanok, akik ugyanezt elmondhatják. De senkit sem ismerek, még senkitől sem hallottam azt, hogy „van egy testvérem, akivel közös az anyánk és az apánk”. Ezt csakis mi jelenthetjük ki.

- Ezt én is tudom - válaszolta komoran Anthony.

- Világos, de próbáld meg az én álláspontomból nézni! - hadarta sietve William.

- Én homológus vagyok. Génmintákkal dolgozom. Belegondoltál már valaha, hogy milyenek a kettőnk génjei? Ugyanazok a szüléink, ami azt jelenti, hogy a génjeink közelebb állnak egymáshoz, mint a világ összes többi testvérpárjának génjei. Ez még az arcunkon is meglátszik.

- Ennek is tudatában vagyok.

- Szóval, ha a program sikerrel zárul, és ha méltó elismerésben lesz részed, akkor a te génjeid rendkívül hasznosnak bizonyulnak az emberiség számára. És ez azt jelenti, hogy az enyéme is... Hát nem érted, Anthony? Közösek a szüléink, a génjeink, az arcunk, ennél fogva közös a sikerünk és a kudarcunk. Amennyire a siker vagy a kudarc a tiéd, annyira az enyém is, és ha dicsőségben lesz részem, avagy szégyen hull rám, az legalább annyira a tiéd is lesz. Nekem olyan motivációm van, amilyen senkinek nincs a világon. Egy annyira önző, olyan vegytisztán önző motiváció, hogy nyugodtan alapozhatsz rá. Én melletted állok, Anthony, mert te majdnem én vagyok.

Sokáig néztek egymásra, és Anthony a felnőttkora kezdete óta első ízben úgy tudta ezt megtenni, hogy nem rándult össze a közös arcuk láttán.

- Szóval, terjesszük be azt a javaslatot Dimitrijnek! - mondta csendesesen, de elszántan William. - Küldjük el a robotot a Merkúrra!

És Anthony megadta magát. Röviddel ezután Dimitrij jóváhagyta a kérést - végül is mindvégig erre várt -, és a nap hátralévő részét Anthony mélyen a gondolataiba merülve töltötte. Aztán felkereste Williamet, és azt mondta:

- Figyelj ide!

Hosszas csend következett, amelyet William nem mert megtörni.

- Figyelj ide! - mondta ismét Anthony, de ezúttal sem folytatta.

William türelmesen várt.

Anthony végül nagyot lélegzett, és belevágott:

- Igazából semmi okod arra, hogy elmenj. A nyakamat rá, hogy nem szívesen bízna rád másokra a Merkúr-számítógépet.

- Ez azt jelenti, hogy te akarsz elmenni? - kérdezte William.

- Nem, én is itt maradok - felelte Anthony.

- Nem muszáj sokszor találkozoznunk - tette hozzá William.

A beszélgetés alatt Anthony mindvégig úgy érezte, hogy egy könnyörtelen kéz szorul a torkára.

Egyre erősebbnek érezte a szorítást, de végül sikerült kipréselnie magából a legnehezebb kijelentést:

- Nem muszáj kerülnünk egymást. Nem muszáj...

William elég bizonytalanul mosolygott. Anthony egyáltalán nem mosolygott. Fürkész pillantást vetett a testvérére, aztán sarkon fordult, és kisietett a helyiségből.

9.

William felnézett a könyvéből. Legalább egy hónap telt el azóta, hogy már nem lepődött meg, amikor Anthony beállított hozzá.

- Valami baj van? - kérdezte.

- Ki tudná megítélni? - Anthony fáradtan legyintett. - Hamarosan megkezdik a leszállást. Működik a Merkúr-számítógép?

William tudta, hogy Anthony tökéletesen tisztában van a számítógép állapotával, de így válaszolt:

- Holnap reggel kiderül, Anthony.

- Semmi probléma?

- Egyelőre semmi.

- Akkor már csak a leszállást kell megvárunk.

- Így van.

- Valami el fog romlani - mondta Anthony rövid hallgatás után.

- A leszállórendszert hozzáértő fickók tervezték és gyártották le. Nem lesz semmi baj.

- Mennyi munka veszik kárba...

- Nem fog kárba veszni. Nem lehet, hogy kárba vesszen.

- Talán igazad van - dörögte Anthony, azzal mindkét kezét zsebre vágva eloldalgott az ajtó felé, de mielőtt megnyomta volna a nyitógombot, megállt, és megszólalt: - Köszönöm.

- Mit, Anthony?

- Hogy ilyen megnyugtató voltál.

William fanyarul mosolygott, és megkönnyebbült attól, hogy az imént az érzései nem látszottak meg rajta.

10.

Gyakorlatilag a Merkúr-program teljes személyzete a központi vezérlőben nyüzsgött, a döntő pillanatra várva. Anthony, akinek pillanatnyilag nem akadt feladata, a háttérben maradt, onnan figyelte a monitorokat. A robot aktiválódott, és elkezdett képeket, illetve írott üzeneteket küldeni.

A fő kivetítők árnyékok táncoltak, valószínűleg a felszín egyenetlenségei. Anthony pusztán szemmel nem tudta pontosan megállapítani, hogy mit lát, de a vezérlőpultnál ülő emberek, akik az emberi szemnél sokkal pontosabb, sokkal kifinomultabb műszerekkel dolgoztak, nyugodtnak tündek. A vészhelyzeteket jelző apró, vörös lámpák közül egy sem gyulladt fel. Anthony inkább a legfőbb közreműködőket figyelte, semmint a monitorokat.

Úgy érezte, hogy inkább William és a többi munkatársa mellett kellene lennie, a Merkúr-számítógépnél. A számítógépnél, amelyet a társai a leszállás után fognak bevetni. De nem akart odamenni. Nem tudott odamenni.

A kivetítők az árnyak egyre gyorsabban mozogtak. A robot ereszkedett - túl gyorsan? Igen! Biztos, hogy túl gyorsan!

A kép aztán elmosódott és megmerevedett, majd változott a fókusz, amitől a homályos körvonalak hol elsötétültek, hol kivilágosodtak. Hirtelen egy hang hasított a csendbe, és pillanatok teltek el, mire Anthony rájött, hogy az egyik mérnök kiabál:

- Leszállás végrehajtva! Leszállás végrehajtva!

A sokaság felmorajlott, és néhányan máris gratuláltak egymásnak, amíg az érkező kép ismét változni kezdett. A lelkes szavak és az izgatott nevetések nyomban megszűntek, mintha

beleütköztek volna egy csendből szőtt falba.

A kép folyamatosan változott. Változott és élesedett, mígnem a teremben tartózkodók lélegzetviasszafojtva bámulták a lassan kirajzolódó kódarabot, amely ragyogó, hihetetlenül ragyogó, de a szűrők által gondosan ártalmatlanított napfényben úszott, és amelynek egyik oldala vakító fehérben játszott, míg a másik az éjszakánál is feketébb feketében. A kő előbb jobbra mozdult, majd balra, azzal párhuzamosan, ahogy a ráirányuló szempár jobbra, aztán balra fordult. Pillanatokkal később egy fémkéz jelent meg a képernyőn, mintha a szempár tulajdonosa megnézte volna magának ezt a testrészt.

A döbbsent csendet Anthony harsány kiáltása törte meg:

- Bevetették a számítógépet!

Furcsa módon úgy hallotta a saját szavait, mintha azok másvalaki szájából törtek volna elő, aztán kirohant a vezérlőből, leszáguldott a lépcsőn, majd végig a folyosón, ügyet sem vetve a háta mögül felzendülő zavaros szófoszlányokra.

- William! - ordította, amikor valósággal berobbant a Merkúr-számítógép termébe. - Tökéletes! Minden...

Ám William fellendítette a jobbját, és fojtott hangon rászólt a testvérére:

- Csss... csendet! Kérlek. Nem akarok semmiféle hangot, csak azokat, amelyek a robottól érkeznek.

- Úgy érted, hogy hallani fogjuk őt? - suttogta meglepetten Anthony.

- Talán nem, de nem tudhatjuk biztosan - válaszolta ugyanolyan halkán William.

A Merkúr-számítógép vezérlőtermében is üzemelt egy kisebbfajta monitor. A kép más volt, és változott - a robot mozgott.

- Egyelőre csak tapogatózik - közölte suttogva William. - Az első lépései alighanem eléggé esetlenek. Hét perc késés van a stimulus és a válasz között, ebbe bele kell törödnünk.

- De máris biztosabban jár, mint ahogyan valaha is tette Arizonában. Te nem így látod, William? Nem így látod? - kérdezte izgatottan Anthony, miközben tekintetét a monitorra szegezve megmarkolta és megrázta a fivére vállát.

William felsóhajtott, és elégedetten suttogta:

- De, biztosan így van, Anthony...

A Nap vakító fényben fürdette a fehér és fekete kontrasztokból álló forró világot. Fehér Nap izzott a fekete égbolton, körös-körül fekete árnyakkal tarkított fehér talaj hullámozott szelíden. A napfénynek kitett fémfelületek meleg, édes illatot árasztottak, ami élesen elütött a másik, az árnyékos oldalt jellemző élettelen szagtalanságtól.

A robot felemelte a kezét, rábámult, és megszámlolta az ujjait. Forró, forró, forró... aztán sorban behajlította, és ezzel árnyékba rejtette őket. A forróság nyomban enyhült, cserébe megérezte a tiszta és kellemes vákuumot.

Pontosabban... nem, nem teljes vákuum vette körül. Kiegyenesedett, és magasan a feje fölé emelve felnyújtotta mindkét karját, mire a két csuklójába ágyazott szenzorok, gőzök jelenlétét érzékelték - mikroszkopikus méretű ón és ólomcseppek gördültek át a higanyötvözetben.

A talpa alól erősebb kipárolgások szálltak fel: mindenféle szilikátok tisztán elkülöníthető szaga, amelyek együttesen sajátos, mámorító keveréket alkottak, és amelyekbe különböző fémionok kipárolgásai vegyültek. Óvatosan megmozgatta az egyik lábát a káros, összetapadt rögökkel vegyes porban, és meghallotta az egymáshoz súrlódó szemcsék gyengéd, nem teljesen véletlenszerű szimfóniáját.

És mindezek felett ott volt neki a Nap. Felnézett rá, a hatalmas és kövér és fényes, és forró gömbre, és meghallotta gyönyörű ódáját. Meglátta a széleiből előtörő, lassan felfelé szállongó kilövelléseket, és külön-külön hallotta ezek sercegő dalát, illetve a kerek korong további boldog neszeit. Aztán letompította a háttérfényt, és élvezettel hallgatta a vörösben játszó, örvénylő hidrogénfoszlányok lágy, alt hangú dúdolását, a mély dobbanásokat, a napfáklyák fojtott zúgását, a szédítő gyorsasággal száguldó kitörések éles süvítését, a kozmikus sugárzás részecskéinek állhatatos dobolását és a halk, fenséges himnusz, amelyet a Nap anyaga zengett, mialatt méltóságteljes lassúsággal hullámozott a kozmikus szélben, amely elérte, és dicsőségben fürdette őt.

A robot felugrott, és mialatt lassan emelkedett felfelé, olyan szabadnak érezte magát, mint még soha. Miután visszaérkezett a talajra, ismét felugrott, és futott, és ugrott, és megint futott és megint ugrott. A teste tökéletesen reagált a kihívásokra, minden ízében megfelelt ennek a csodálatos és dicsőséges világnak, ennek a Paradicsomnak, amelyben találta magát.

Ő, az oly régóta és oly mélységesen elveszett idegen, végül rálelt a Paradicsomra.

- Minden rendben - jelentette ki William.

- De hát mit művel? - kiáltotta Anthony.

- Minden rendben - ismételte William. - A vezérlés működik. A robot letesztelte az érzékszerveit. Különböző vizuális megfigyeléseket végzett. Letompította a Napot, és tanulmányozta. Analizálta az atmoszférát és a talaj kémiai összetételét. Mindene működik.

- De miért szaladgál összevissza?

- Nos, azt hiszem, ez a saját ötlete, Anthony. Ha egy olyan számítógépet programozol, amelynek bonyolultsága az emberi agyéval vetekszik, számítanod kell arra, hogy lesznek saját gondolatai.

- De futni? Ugrálni? - Anthony aggódalmas arcot vágva meredt Williamre. - A végén még baja esik. Megsebesül, vagy tudom is én. Te bármikor beavatkozhatasz, William. Bírálj felül a gép döntéseit! Állítsd le!

- Nem, azt nem szabad! - csattant fel éles hangon William, majd jóval csendesebben folytatta: - Igen, fennáll a veszély, hogy megsérül, de vállalom a kockázatot. Hát nem érted, Anthony? Ő most boldog. Nemrégiben még a Földön volt, egy olyan világban, amelynek a testi adottságai miatt nem tudott megfelelni. Most már a Merkúron jár, és olyan tökéletesen fel van készítve az ottani viszonyokra, amennyire legalább száz szakértő felkészíthette. Számára az a világ maga a Paradicsom. Hagyjuk, hadd élvezze szabadon.

- Élvezze? - visszhangozta meglepetten Anthony. - Hiszen ő csupán egy robot!

- Én nem a robotról beszélek. Hanem az agyról. Az agyról, ami ideát, a Földön él.

A Merkúr-számítógép, ez a milliárdnyi áramkörtől, vezetéktől és elektroncsőből összeállított, üvegkalitkába zárt csodálatos teremtmény önállóan, a titkait elrejtve dolgozott, és mintha valóban élt és lélegzett volna...

- Randall az, aki a Paradicsomban van - mormolta William. - Rátalált egy világra, amelynek kedvéért az autizmus révén elhagyta a mi világunkat. A mi világunk nem illett a régi testéhez, ezért új testbe költözött, és másik világot keresett, ami már megfelel neki.

Anthony megigézve meredt a képernyőre, és halkán megjegyezte:

- Úgy tűnik, kezd lehiggadni.

- Ez természetes - válaszolta William -, és minél jobban érzi majd magát, annál jobb munkát fog végezni.

- Ezek szerint megcsináltuk? - kérdezte elmosolyodva Anthony. - Te és én? Mi lenne, ha csatlakoznánk a többiekhez, és bezsebelnénk a dicséreteiket?

- Együtt? - kérdezte William.

Anthony megragadta a fivére mindkét karját, és furcsán hunyorogva válaszolt:

- Együtt, testvérem...